

14 zmian w ustawie o systemie oświaty, w tym obowiązek szkolny od 7. roku życia

Ustawa o systemie oświaty oraz niektóre inne ustawy zakładają m.in. powrót obowiązku szkolnego 7-latków, a także obowiązek przygotowania przedszkolnego 6-latków. Zmiany oprócz tych związanych z przygotowaniem przedszkolnym i szkolnym, dotyczą także zadań kuratora oświaty. Poznaj 14 zmian w projekcie ustawy o systemie oświaty, które mają wejść w życie z początkiem roku szkolnego 2016/2017.

1. Prawo do korzystania z wychowania przedszkolnego dzieci od 3 do 5 lat

Zmiana przepisu art. 14 ust. 3b ustawy o systemie oświaty gwarantuje dzieciom w wieku 3-5 lat prawo do korzystania z wychowania przedszkolnego. To rodzice decydują, czy dziecko zacznie korzystanie z wychowania przedszkolnego w wieku 3 lat, czy później.

2. Obowiązek przygotowania przedszkolnego dzieci 6-letnich

Od 1 września 2016 r. wszystkie dzieci 6-letnie oraz wszystkie chętne dzieci 4- i 5-letnie mają zapewnione miejsce realizacji wychowania przedszkolnego.

3. Obowiązek szkolny od 7. roku życia.

Obowiązek szkolny rozpoczyna się z początkiem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat, oraz trwa do ukończenia gimnazjum, nie dłużej jednak niż do ukończenia 18. roku życia - art. 1 pkt 4 projektu ustawy (art. 15 ust. 2 ustawy o systemie oświaty).

4. Możliwość rozpoczęcia edukacji szkolnej od 6. roku życia

Jeżeli dziecko spełni jeden z poniższych warunków:

- korzysta z wychowania przedszkolnego w roku szkolnym poprzedzającym rok szkolny, w którym ma rozpocząć naukę w szkole podstawowej albo
- uzyska opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o możliwości rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej,
- dyrektor szkoły - na wniosek rodziców - będzie mógł przyjąć do szkoły dziecko 6-letnie urodzone w okresie 1 stycznia-31 sierpnia.

W przypadku dziecka urodzonego w okresie od 1 września do 31 grudnia, oprócz wniosku rodziców, konieczne będzie posiadanie przez dziecko opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej o możliwości rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej.

5. Możliwość odroczenia obowiązku szkolnego przez dziecko 7-letnie

Dyrektor publicznej szkoły podstawowej, w obwodzie której dziecko mieszka, na wniosek rodziców, odracza rozpoczęcie spełniania przez dziecko obowiązku szkolnego, o jeden rok szkolny. Odroczenie dotyczy roku szkolnego, w którym dziecko ma rozpocząć spełnianie obowiązku szkolnego. Wniosek składa się w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat.

6. Możliwość kontynuacji w roku szkolnym 2016/2017 nauki w klasie pierwszej przez dzieci 7-letnie, które rozpoczęły edukację w roku szkolnym 2015/2016 w klasie pierwszej jako 6-latki.

Dzieci urodzone w 2009 r. uczęszczające do klasy I w tym roku szkolnym, na wniosek rodziców będą mogły kontynuować naukę w I klasie szkoły podstawowej w roku szkolnym 2016/2017 (art. 7 projektowanej ustawy). Wniosek rodzice powinni złożyć do 31 marca 2016 r. W takiej sytuacji dziecko nie będzie podlegało klasyfikacji rocznej.

Jednocześnie dziecko to do końca roku szkolnego 2015/2016 będzie obowiązane do:

- kontynuowania nauki w klasie I albo

- korzystania z wychowania przedszkolnego w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej lub innej formie wychowania przedszkolnego, jeżeli dyrektor wybranego przez rodziców przedszkola lub szkoły albo osoba prowadząca inną formę wychowania przedszkolnego wyrazi zgodę na przyjęcie dziecka.

W przypadku braku miejsca w przedszkolu lub oddziale przedszkolnym dziecko kontynuuje naukę w klasie I.

7. *Możliwość odroczenia obowiązku szkolnego do 9. roku życia - dotyczy dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.*

W przypadku dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego zachowana została możliwość dwukrotnego odroczenia spełniania obowiązku szkolnego:

odroczone nie dłużej niż do końca roku szkolnego w tym roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 9 lat (art. 1 pkt 2 lit. a i pkt 6 projektu) - dziecko będzie kontynuowało przygotowanie przedszkolne,

na wniosek rodziców dyrektor szkoły obwodowej odracza rozpoczęcie spełniania przez dziecko obowiązku szkolnego w danym roku szkolnym - wniosek można złożyć ponownie w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 8 lat.

Dzieci, którym odroczone rozpoczęcie spełniania obowiązku szkolnego, mogą kontynuować przygotowanie przedszkolne.

8. *Przesunięcie na 1 września 2019 r. przekształcenia oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych.*

W celu lepszego przygotowania się organów prowadzących do przekształcenia oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych w przedszkola termin został przesunięty z 1 września 2016 r. na 1 września 2019 r. Decyzje dotyczące ewentualnej likwidacji oddziałów przedszkolnych będą poprzedzone wnikliwą analizą potrzeb w zakresie wychowania przedszkolnego, uwzględniającą tendencje demograficzne po wdrożeniu wprowadzanych rozwiązań prorodzinnych.

9. *Przesunięcie na 1 września 2019 r. wprowadzenia nowych przepisów dotyczących ramowych statutów publicznych: przedszkoli, szkół i placówek.*

W związku z projektowanymi zmianami w zakresie obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego oraz przesunięciem terminu przekształcenia oddziałów przedszkolnych funkcjonujących w szkołach podstawowych w przedszkola, proponuje się zachowanie w mocy dotychczasowych przepisów dotyczących ramowych statutów publicznych: przedszkoli, szkół i placówek do 1 września 2019 r.

10. *Obowiązek opiniowania przez organ nadzoru pedagogicznego ewentualnej likwidacji placówki.*

Przywraca się kontrolę kuratorów oświaty nad działaniami jednostek samorządu terytorialnego w zakresie racjonalnego kształtowania sieci publicznych szkół i przedszkoli (projektowany art. 14a ust. 2a i art. 17 ust. 7 ustawy o systemie oświaty). Kurator będzie dokonywał oceny, czy projektowana sieć przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego, a także publicznych szkół zapewni wszystkim dzieciom zamieszkałym na terenie gminy możliwość spełniania obowiązku przedszkolnego i szkolnego. Zmiana art. 59 ust. 2 ustawy o systemie oświaty uniemożliwi zlikwidowanie lub przekształcenie szkoły lub placówki prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego bez uzyskania pozytywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny.

Nowe przepisy będą miały również zastosowanie do spraw, w których proces likwidacji lub przekształcenia rozpoczął się, ale nie został zakończony ostateczną uchwałą - przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej.

11. Obowiązek uzyskania pozytywnej opinii kuratora w przypadku udzielania przez jednostkę samorządu terytorialnego zezwolenia na założenie przez osobę fizyczną lub osobę prawną publicznej szkoły lub placówki.

Wydanie zezwolenia na założenie publicznej szkoły lub placówki, przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną, będzie poprzedzone uzyskaniem pozytywnej opinii kuratora oświaty (projektowany art. 58 ust. 3 ustawy o systemie oświaty). Zmiana ta uniemożliwi ewentualne próby zastąpienia szkoły prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego publiczną szkołą prowadzoną przez inny podmiot.

Do postępowań w sprawie uzyskania zezwolenia na założenie publicznej szkoły lub placówki wszczętych przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej będą miały zastosowanie dotychczasowe przepisy (art. 14 projektu ustawy). Oznacza to, że w tych przypadkach do wydania zezwolenia nie będzie potrzebna pozytywna opinia kuratora oświaty.

12. Opiniowanie przez kuratora oświaty planów pracy publicznych placówek doskonalenia nauczycieli.

Zmiana w art. 31 ust. 1 ustawy o systemie oświaty (dodanie nowego pkt 10a) ma na celu wzmocnienie skuteczności oddziaływań kuratora oświaty jako organu nadzoru pedagogicznego. Przygotowywane na dany rok szkolny formy doskonalenia nauczycieli publiczna placówka doskonalenia umieszcza w planie pracy na dany rok szkolny, a obowiązkiem kuratora oświaty będzie wyrażenie opinii na temat spełniania przez placówkę obowiązków wynikających z ww. przepisów.

13. Powoływanie i odwoływanie kuratorów i wicekuratorów oświaty jako kompetencja ministra edukacji narodowej.

Obecnie uprawnienia w zakresie powoływania i odwoływania kuratora oświaty przypisane są wojewodzie. Projektowana zmiana w art. 30 ustawy o systemie oświaty zakłada, że kurator oświaty będzie powoływany i odwoływany przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania. Minister - w drodze rozporządzenia - określi:

- regulamin konkursu na stanowisko kuratora oświaty,
- wzór ogłoszenia o konkursie,
- tryb pracy komisji konkursowej,
- sposób głosowania,
- możliwość unieważnienia konkursu w przypadku naruszenia przepisów dotyczących jego przeprowadzania.

Na wniosek kuratora i po zasięgnięciu opinii wojewody, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania będzie powoływał i odwoływał również wicekuratorów oświaty.

14. Zwiększenie dotacji na wychowanie przedszkolne w roku 2016.

Proponowana zmiana art. 11 ust. 1 ma na celu podwyższenie wysokości kwoty rocznej dotacji na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego w 2016 roku, tak aby zrekompensować gminom część zwiększonych wydatków ponoszonych na wychowanie przedszkolne. Od września 2016 roku liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w stosunku do roku szkolnego 2015/2016 może wzrosnąć o ok. 15%. Należy więc przyjąć, że wcześniej ustalona kwota dotacji w wysokości 1.305 zł, powinna być zwiększona do 1.370 zł.